

РЕШЕНИЕ

№ 55

гр. Шумен, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Константин Г. Моллов

при участието на секретаря Галина Св. Георгиева
като разгледа докладваното от Константин Г. Моллов Търговско дело № 20223600900031 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по депозирана искова молба от С. А. Е., ЕГН ***** с адрес в гр. Н.п...., чрез процесуалния си представител адвокат В. Н. със съдебен адрес в гр. С... срещу Застрахователна компания „Лев инс“ АД, ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. С..., представлявано от изпълнителните директори М.С.М. -Г., П.В. Д., С.Н.А., В.В.И. и М.А. Д.. Ищецът твърди, че на 05.09.2018 г. на републикански път III-205, км.51+125, е настъпило ПТП, при което лек автомобил марка „Пежо“ модел „406 ХДИ“ с ДК № РР 8502 АХ, управляван от М.С.М. удря С. А. Е., който се намирал до предната лява врата на спрелия възможно най-дясно в същата лента за движение л. а. „Фолксваген голф“ с рег. № Н ВС. В резултат на ПТП, ищецът е получил телесни увреждания, изразяващи се в изкълчване на раменна става и счупване на горния край на раменната кост (хумерус), закрито. Първоначално лечението е проведено в МБАЛ „Св. И. Рилски“ АД, където на ищеца е извършена оперативна интервенция, след това е продължило в домашни условия. Пострадалият е търпял и продължава да търпи болки и страдания.

За лек автомобил марка „Пежо“ модел „406 ХДИ“ с ДК № РР 8502 АХ, е имало сключен с ответника договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, обективиран в застрахователна полица № BG/22/118001638596 с начална дата на покритие 04.06.2018 г. и крайна дата на покритие 03.06.2019 г. Ищецът в качеството си на увредено лице е отправил до ответното дружество молба за възмездяването на претърпените от него неимуществени вреди, като е представил необходимите документи за определяне и изплащане на застрахователното обезщетение. Въз основа на заявлението застрахователят е образувал щета № 0000-1000-03-02-20-7255, по която е изразил становище, че не е налице законно основание за заплащането на обезщетение. С исковата молба ищецът претендира

ответното дружество да му заплати застрахователно обезщетение за неимуществени вреди в размер на 26 000.00 лв. ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на събитието – 05.09.2018 г. до окончателното ѝ изплащане.

Застрахователна компания „Лев инс“ АД счита предявените искове за неоснователни. Не са налице доказателства, установяващи извършването на деликт от страна на водача на лек автомобил марка „Пежо“ модел „406 ХДИ“ с ДК № РР 8502 АХ и прави възражение за случайно деяние. Настъпването на ПТП се дължи изцяло на поведението на пострадалият, който е нарушил чл.97, ал.1 от ЗДвП и не е спазил изискванията на чл.101, ал.1 от ЗДвП. В условие на евентуалност прави възражение за съпричиняване от пострадалия на настъпилите вреди в размер на 95%. Оспорват се твърденията на ищеца за характера и степента на уврежданията. Претенцията за неимуществени вреди е силно завишена. Неоснователни са предявения акцесорен иск за лихви.

В допълнителната искова молба и отговора, страните поддържат становищата си, изразени в исковата молба и отговора по нея.

От събраните по делото доказателства, не оспорени от страните, преценени по отделно и в съвкупност съдът приема за установено следното:

На 05.09.2019 г. е образувано Досъдебно производство № 2903М-289/2018 г. по описа на РУ – гр. Кубрат, вх. № 518/2018 г. по описа на РП – Разград, ТО - Кубрат за това, че на 05.09.2018 г. по път III-205, на км. 51+125 по посока на движение от с. В... при управление на лек автомобил „Пежо 406 ХДИ“ с рег. № РР № 8502 АХ с водач М.С.М., ЕГН ***** са нарушени правилата за движение и по непрепазливост е допуснато причиняването на средна телесна повреда на пешеходеца С. А. Е., ЕГН ***** от гр. Н.п., изразяваща се във фрактура на раменната става и фрактура на ребра – престъпление по чл.343, ал.1, б. „б“ във вр. с чл.342, ал.1 от НК. Видно от приложеното по делото заверено копие на досъдебното производство, то е било няколкократно прекратявано и възобновявано. Според изявлението на процесуалния представител на ищеца адв. Н., направено в съдебното заседание от 26.09.2023 г., на 04.09.2023 г. наказателното производство отново е било прекратено с постановление, което впоследствие е отменено и делото е върнато за доразследване.

Страните не оспорват наличието и съдът приема за безспорно установено обстоятелството, че има валидно сключен застрахователен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ по отношение на отговорността на водачите и ползвателите на л.а. марка „Пежо“ модел „406 ХДИ“ с ДК № РР 8502 АХ, обективиран в застрахователна полица № BG/22/118001638596, валидна към датата, на която е осъществено процесното ПТП – 05.09.2018 г.

От заключението на назначената от съда комплексна съдебно-автотехническа и медицинска експертиза, прието от съда, като обективно и компетентно дадено се установява, че на 05.09.2018 г. лек автомобил „Фолксваген голф“, рег. № Н ВС, управляван от С. Е. Е. се е движил през светлата част от денонощието (около 18.10 ч.) по

път III-205, км. 51+125, по посока от с. В..... Времето е било ясно, преди здрачаване, с нормална атмосферна видимост при дневна светлина. Пътната настилка е била суха, без неравности, прав хоризонтален пътен участък с широчина 6 метра. В същото време, по същият пътен участък и в същата посока се е движел и лек автомобил л.а. марка „Пежо“ модел „406 ХДИ“ с ДК № РР 8502 АХ, управляван от М.С.М.. При движението си л.а. „Фолксваген голф“ блъска диво животно, пресичащо пътното платно. Поради съмнения за получени повреди по автомобила, водача спира в дясната половина на платното за движение и излиза през предната лява врата. В същото време водачът на л.а. „Пежо 406“, движейки се със скорост от 72.4 км./ч., предприема маневра „заобикаляне“ на спрелия пред него л. а. „Фолксваген голф“, при което блъска водача му С. Е., който в този момент се е намирал в края на лявата пътна лента. Ударът е настъпил, в близост до левия край на платното за движение, на 5 – 5.5 метра от дясната граница на пътя между предната лява част на лекия автомобил и лявата страна на пешеходеца, при което се е осъществил контакт между лявото рамо на пешеходеца и предното стъкло на автомобила в лявата му част, а впоследствие и с горната част на тялото и главата. След първоначалния удар автомобила и тялото на пострадалия са се движили заедно, след което, поради намаляване скоростта на автомобила, то е изпаднало от лявата му страна, като е счупва лявото странично огледало. След удара л.а. „Пежо 406“ се отклонява наляво и напуска пътното платно, през лявата му граница, където се установява в притиснат с предната си част в крайпътно храстовидно дърво.

Скоростта на л.а. „Пежо 406“ непосредствено преди удара е била 72.4 км./ч. Опасната зона за спиране (разстоянието, на което водачът би успял да преустанови движението преди мястото на удара) на лек автомобил „Пежо 406“ е 53 м. В случая скоростта на движение и местоположението на л. а. „Фолксваген голф“ са се отразили на механизма на настъпване на ПТП. В случай, че автомобилът е бил спрял извън платното за движение (в десния банкет), каквато възможност е имало, водачът на л.а. „Пежо 406“ би могъл да спре в опасната зона без да реализира удар с пешеходеца.

Участъкът в който е станало ПТП е прав с видимост над 1 000 м. лекият автомобил „Пежо 406“ е бил с включени къси светлини и е бил видим за пешеходеца от разстояние не по-малко от 100 м. Пострадалият е имал възможност да забележи л.а. „Пежо 406“ от разстояние над 100 м. и да не предприема пресичане на платното за движение в опасната зона за спиране на автомобила. В материалите към делото няма данни пешеходецът да е бил облечен със светлоотразителна жилетка.

Пряката видимост на водача на л.а. „Пежо 406“ към л.а. „Фолксваген пасат“, който е бил спрял на платното за движение в дясната лента с включени аварийни светлини, е била 1 000 м. Видимостта на водача към дясната лента, от където е започнал да пресича С. Е. е била ограничена от купето на л.а. „Фолксваген голф“ и пешеходецът е станал забележим на разстояние от л.а. „Пежо 406“ до мястото на удара на 38.2 м. в случай че е пресичал пътното платно перпендикулярно или 44.24 м., в случай на косо пресичане на платното.

Основната причина за настъпване на ПТП са неправилните действия на пешеходеца С. Е. Е., който е предприел пресичане на платното за движение без да се е уверил, че няма да

създаде опасност за движението, като пресича траекторията на движение и в опасната зона за спиране на л.а. „Пежо 406“. Пострадалият, който е имал възможност да забележи приближаващият л.а. „Пежо 406“ е можел да предотврати ПТП в случай, че се е огледал и е изчакал преминаването на л.а. „Пежо 406“, а водачът му също е можел да го предотврати ако е намалил скоростта на движение до 57 км./ч. и е предприел своевременно аварийно спиране.

При ПТП С. А. Е. е получил следните травматични увреждания: охлузни наранявания на главата; палпаторна болка в гръдната клетка; изкълчване на лявата раменна става, съчетано с неразмествено счупване на големия туберкул на лявата раменна кост и счупване на ставния израстък на лявата лопатка. Между претърпяното ПТП и установените травматични увреждания е налице пряка причинна връзка.

На ищеца е проведено консервативно (неоперативно) лечение. Под обща анестезия е проведено закрито наместване на фрактурата – луксация на лявата раменна става и е поставена имобилизираща превръзка за 21 дни. Поради липса на медицинска документация не може да се проследи възстановителния период и вещото лице определя средни срокове за възстановяване от получените травми.

Средният срок за възстановяване след изкълчване на раменна става, съчетано с неразмествена фрактура на големия туберкул на раменната кост е 8 – 10 седмици. Възстановителният период при изолирано счупване на ставния израстък на лопатката без данни за разместване е 4 – 5 седмици. С оглед на това експертизата приема, че минималният срок за възстановяване при конкретно установените увреждания, разгледани в тяхната съвкупност е около три месеца.

Искълчването на рамото има характерна клинична картина, то настъпва внезапно след травмата и е придружено от мъчително силна болка. Движението в рамото е невъзможно. Обикновено, пострадалият инстинктивно придържа увредения крайник към тялото си. Рамото видимо променя конфигурацията си. Развива се травматичен оток, понякога и хематом. Мускулите около ставата са спастично свити, което допълнително затруднява наместването ѝ. При опит за наместване болката става нетърпима, поради което репозицията, обикновено се извършва под обща анестезия. След наместването на ставата болката постепенно започва да стихва, като този период продължава не по малко от 3-4 седмици. Изисква се прием на обезболяващи средства.

Неудобствата причинени от травмата са свързани основно с дейности като самообслужване, тоалет, хранене и др., обусловени от ограничените движения и натоварвания на левия горен крайник.

Към настоящият момент ищецът е соматично здрав. Движенията в рамото са възстановени в почти пълен обем, като реагира с болезненост само при крайно отвеждане на мишницата в рамото назад и при крайно отвеждане на мишницата встрани. Налице е непостоянна болезненост при промяна на времето и при по-интензивно натоварване на крайника. Останалите оплаквания на ищеца – смущения в съня, изнервеност изпитване на

страх при шофиране са от категорията на психичните.

За установяване на наведените твърдения за претърпени от него болки и страдания, ищецът е ангажирал гласни доказателства. В съдебно заседание са разпитани двама свидетели – Е.Е.Г., живееща на семейни начала с ищеца и неговият брат А. А. Е.. От показанията им се установява, че след изписването му от болницата, лечението на С. А. Е. е продължило в домашни условия. В продължение на три месеца не е можел да си мърда ръката, на която е била поставена стягаща превръзка. В този период ищецът не е можел да задоволява хигиенните и битовите си потребности и изцяло е зависел от чужда помощ, като за него постоянно се грижела съпругата му. Слез махането на превръзката имал постоянни болки и не можел да движи добре ръката си, поради което се е наложило да провежда рехабилитационни процедури - да ходи на нагrevки и на санаториум в Павел баня. Ищецът е музикант и свири на кларинет на сватби по 10-12 часа. Поради това в продължение на една година той не е работил. Към момента е започнал отново да свири, но му се налага да прекъсва и да си почива и взема обезболяващи. След ПТП ищецът се е променил, изпадал в депресивни състояния, раздразнителен е, получава паник атаки.

А. А. Е. е бил с ищеца когато става ПТП. Двамата пътували към с.С.К., когато блъснали животно и спрели. Ищецът пуснал аварийните светлини и двамата слезли да видят повредите по колата, но не са носели светлоотразителни жилетки. В момента в който се качвал в колата свидетелят изведнъж чул шум и в този момент блъснали С..

Съдът кредитира показанията на свидетелите, независимо от близката връзка между тях и ищеца, предвид обстоятелството, че те имат преки и непосредствени впечатления от състоянието на ищеца в периода преди и след ПТП. На следващо място показанията им кореспондират със събраните в хода на процеса доказателства, както и поради факта, че не са събрани доказателства, които да ги оборват.

От приложените по делото документи се установява, че на 02.03.2020 г. ответникът е получил застрахователната претенция на ищеца за заплащане на застрахователно обезщетение – вх. № 3100. От допълнителното заявление за заплащане на застрахователно обезщетение – вх. № 11296/04.09.2020 г. се установява, че застрахователят е предложил да заплати обезщетение в размер на 6 000.00 лв., което не е прието от ищеца. Споразумение между страните не е постигнато.

С оглед на изложената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Налице е правен спор относно заплащане на обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди. Предявените обективно и кумулативно съединени искове срещу ответното дружество са с правно основание чл.432, ал. 1 от КЗ и чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Исковете са допустими, разгледани по същество са частично основателни, поради следните съображения:

Съгласно чл.429, ал.1, т.1 от КЗ с договора за застраховка “Гражданска отговорност”, застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в договора

застрахователна сума отговорността на застрахования за причинени от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. Отговорността на застрахователя се осъществява чрез заплащане обезщетение на увреденото лице за претърпените от него вреди, които могат да са имуществени и неимуществени и са пряк и непосредствен резултат от увреждането. С чл.432, ал. 1 от КЗ е уредена възможността пострадалото лице, спрямо който застрахованият е отговорен, да предяви пряк иск срещу застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност". Отговорността на застрахователя е функционално обусловена и тъждествена по обем с отговорността на деликвента. За да е налице отговорността на застрахователя по чл.432, ал. 1 от КЗ е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност" между прекия причинител на вредата и застрахователя. Наред с това следва да са налице и всички предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител – застрахован, спрямо увреждания за обезщетение на причинените вреди.

От събраните в хода на процеса доказателства се установява, че ПТП е настъпило в светлата част от денонощието около 18.10 ч. през деня, при прав, хоризонтален пътен участък извън населено място, при ясно време, с нормална атмосферна видимост. Водачът на лек автомобил „Пежо 406“ е имал възможност да види спрелия в дясната лента на пътното платно л.а. „Фолксваген голф“ от около 1 000 метра. Аварийните светлини на спрелия лек автомобил са били включени.

Анотирана съдебна практика Съгласно чл.31 и чл.74а от ЗДвП с включване на аварийният сигнал водачът на МПС предупреждава останалите участници в движението за опасност, когато МПС е спряно поради повреда или има участие в ПТП, не може да бъде отстранено веднага и се явява препятствие за другите участници в движението. Включвайки аварийните светлини на л. а. „Фолксваген голф“, ищецът е предупреждавал останалите участници в движението за наличието на ПТП по смисъла на § 6, т.30 от ДР на ЗДвП. Водачът на л.а. „Пежо 406“ при наличие на включени аварийни светлини е следвало да прояви по-голямо внимание при приближаване и предприемане на маневрата заобикаляне. Той не се е съобразил с предупреждението и по същество го е пренебрегнал, като е предприел маневра за заобикаляне без да намали скоростта, с която се е движел – 72.4 км./ч. Действително тази скорост не превишава максимално разрешената за движение скорост по съответния път от 90 км./ч. – чл.21, ал.1 от ЗДвП. Но с оглед на конкретната пътна обстановка, при наличие на подаден аварийен сигнал, водачът на л.а. „Пежо 406“ не избрал подходящата скорост, поради което не е можел да реагира адекватно и своевременно на внезапно възникнала ситуация, каквато по същество е предприетото от ищеца минаване в лявото платно при огледа на МПС. При движение с по-ниска скорост ПТП е щяло да бъде избегнато. Налице са предпоставките на чл.45 от ЗЗД за ангажиране деликтната отговорност на водача на л.а. марка „Пежо“ модел „406 ХДИ“ с ДК № РР 8502 АХ М.С.М.. С поведението си е нарушил чл.20, ал.2 ЗДвП, съгласно който водачите на пътните превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с конкретната пътна обстановка.

Същият е осъществил противоправно деяние, като е управлявал автомобила с несъобразена, с конкретната ситуация, скорост. Действията му са довели до настъпилото ПТП, в резултат на което ищецът е получил травматични увреждания. Следователно налице са всички предпоставки на фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, а именно противоправно действие, вреда и причинна връзка между виновното и противоправно поведение на деликвента и настъпилите вреди, както и вина. Последната се предполага до доказване на противното – чл.45, ал.2 от ЗЗД, като в настоящия процес тази презумпция безспорно не е оборена от ответната страна.

Не се оспорва обстоятелството и съдът приема за безспорно установено, че към датата, на която е осъществено процесното ПТП е налице валидно сключен застрахователен договор за застраховка “Гражданска отговорност” по отношение на отговорността на водачите и ползвателите на лек автомобил марка „Пежо“ модел „406 ХДИ“ с ДК № РР 8502 АХ, обективизирана в застрахователна полица № BG/22/118001638596.

Съгласно чл.477, ал.1 от КЗ обект на застраховане по застраховката “Гражданска отговорност” на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят. В кръга на застрахованите лица, видно от чл. 477, ал.2 КЗ, е всяко лице, което ползва автомобила на законно основание, т. е. всяко лице във фактическа власт, на което се намира автомобила, която не е установена противоправно. В хода на процеса не са установени обстоятелства за противоправно установена фактическа власт върху МПС. Следователно валидната застраховка към момента на увреждащото ПТП е основание за носене на отговорност от ответника - застрахователното дружество по чл. 432, ал.1 във вр. с чл.429, ал.1, т.1 от КЗ.

Ответникът е направил е възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на С. А. Е., който с поведението си е допринесъл за настъпване на ПТП. Съпричиняващо вредата по смисъла на чл.51, ал.2 от ЗЗД е не всяко поведение на пострадалия, дори когато не съответства на предписаното от закона, а само това чието конкретно проявление се явява пряка и непосредствена последица за произлезлите вреди. От значение е само личното поведение на пострадалия, неговите конкретни действия с които е създал предпоставки за настъпване на увреждането.

Ответникът твърди, че ищецът е допринесъл за вредоносния резултат, тъй като е нарушил чл.97, ал.1 от ЗДвП и не е спазил изискванията на чл.101, ал.1 от ЗДвП. В конкретния случай, въз основа на събраните в хода на процеса доказателства се установява, че л.а. „Фолксваген пасат“ е бил спрял в средната част на дясната лента от платното за движение. Налице е била възможност автомобилът да бъде спрял извън платното за движение (в десния банкет). В този случай е нямало да се реализира ударът между л.а. „Пежо 406“ и ищецът. Ищецът не е носил светлоотразителна жилетка (заклучението по КСАМЕ и показанията на свидетеля А. А. Е.). На следващо място С. Е. Е., е предприел пресичане на пътното платно за движение без да се увери, че няма да създаде опасност за

движението, въпреки че е имал възможността да забележи л.а. „Пежо 406“ от разстояние над 100 метра (при опасна зона за спиране от 53 метра), а това според вещото лице е основната причина за настъпване на ПТП. Съгласно чл.97, ал.1 от ЗДвП на път извън населено място водачът на недвуколесно пътно превозно средство, спряно на платното за движение поради повреда, е длъжен незабавно да го измести извън него. Разпоредбата на чл.101, ал.1 от ЗДвП задължава водачът да е облечен със светлоотразителна жилетка, когато се намира извън МПС, спряно в обхвата на пътното платно. При пресичане на пътното платно пешеходците, преди да навлязат в пътното платно са длъжни да се съобразят с приближаващите се пътни превозни средства – чл.113, т.1 от ЗДвП. Следователно пострадалият не е изпълнил задълженията си по чл.97, ал.1, чл.101, ал.1 и чл.113, т.1 от ЗДвП. Настъпило ПТП е в резултат от комбинацията от поведението на М.С.М. и на ищеца. Водачът на л.а. „Пежо 406“, въпреки включените аварийни светлини на л. а. „Фолксваген пасат“, не се е съобразил със сигнала, не е проявил достатъчно внимание при предприемане на маневрата „заобикаляне“ и не намалил скоростта на движение, с което да изключи опасността за останалите участници в движението. От друга страна ищецът, в конкретно създадената обстановка, е нарушил три свои задължения, произтичащи от разпоредбите на ЗДвП, с което съществено е допринесъл за настъпване на ПТП. В случая ПТП е можело да бъде избегнато, ако деликвента беше проявил необходимото внимание и съобрази скоростта на движение на управлявания от него автомобил с конкретната пътна обстановка (чл.20, ал.2 от ЗДвП), а ищецът беше изпълнил задълженията си по чл.97, ал.1, чл.101, ал.1 и чл.113, т.1 от ЗДвП. с оглед на това съдът приема, че приносът на С. А. Е. следва да се определи на 70%, до който размер следва да се намали отговорността на прекия причинител, респективно на застрахователя, който с оглед съществуващото застрахователно правоотношение следва да възмезди претърпените от ищеца неимуществени вреди, настъпили в резултат на ПТП.

Относно размера на претендираното от ищеца обезщетение.

По отношение претенцията за неимуществени вреди, следва да се има пред- вид, че то има за цел да репарира болките, страданията и другите нематериални последици, възникнали от деликта. Размерът на неимуществените вреди следва да бъде определен от съда по справедливост – чл. 52 от ЗЗД. С оглед на това, следва да се съобрази възрастта на ищеца, конкретните прояви на увреждане, физически- те и емоционални отрицателни последствия от причинените с ПТП травми, периода на възстановяване и необходимостта от допълнително лечение. Към датата на ПТП пострадалият е в трудоспособна възраст на 34 години. Оздравителният процес е протекъл без усложнения и е продължил приблизително около три месеца. Но цялостното възстановяване на пострадалият е продължило около година, през която той не е бил в състояние да работи, поради невъзможност да си движи добре ръката. Проведено е консервативно лечение, в домашни условия, не са правени операции или други медицински процедури, които допълнително да стресират и натоварят психически ищеца. Травмите получени в резултат на ПТП са причинили болки, които първоначално са били изключително мъчителни и силни, но впоследствие, след първия месец са отслабнали и постепенно отшумели. Ограничеността в движението и болките са

довели до необходимост и зависимост от чужда помощ. Болките, като и зависимостта от чужда помощ, затрудненията при битовото обслужване, невъзможността да упражнява професията си са създали дискомфорт и негативни психични изживявания. Към настоящият момент ищецът е соматично здрав, но движенията на рамото не са възстановени изцяло като е налице болка при крайно отвеждане на мишницата в рамото назад и встрани. На тази основа съдът приема че е справедливо на С. А. Е. да се присъди обезщетение за неимуществени вреди, причинени му вследствие на травматичните увреждания в размер на 26 000 лв. Отчитайки приноса на пострадалия на 70% и след приспадане на този принос от определения размер на обезщетението за неимуществени вреди, на ищеца следва да се присъди обезщетение в размер на 7 800 лв., а за разликата до претендирания размер от 26 000 лв. да бъде отхвърлен.

Относно акцесорната претенция за законна лихва.

Ищецът претендира присъждането на законна лихва върху исканото обезщетение от датата на настъпването на ПТП – 05.09.2018 г. до датата на окончателното изплащане на обезщетенията.

В резултат на деликта възниква облигационно отношение въз основа, на което за деликвентна се поражда задължението да обезщети увреденото лице за претърпените от него вреди (чл.45 от ЗЗД). Задължението е парично и изискуемостта му настъпва на датата на увреждането (чл.84, ал.3 от ЗЗД), като при забава следва да се заплати и дължимата законна лихва (чл.86, ал.1 от ЗЗД), предвид забавяне изпълнението на едно парично задължение. Т.е. пострадалият следва да получи парична сума покриваща реалния размер на нанесената му вреда и начислената върху нея законна лихва, в случай на забава при изпълнението на задължението за обезвреда. При наличие на валидно сключен застрахователен договор е налице паралелно облигационно отношение между застраховател и деликвентна, което дава възможност на пострадалия алтернативно да насочи претенцията си за обезщетение към застрахователя с предявяване на иск по чл.432 от КЗ.

Чл.429, ал.1, т.1 от КЗ предвижда застрахователят да покрие отговорността на застрахования за причинените на увреденото лице вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие. Разпоредбата на чл.429, ал.2, т.2 от КЗ изрично предвижда, че застрахователното обезщетение включва и лихвите за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице, но при условията на ал.3. В чл.429, ал.3, изр.2 от КЗ е въведено ограничение на дължимите лихви, които застрахователят заплаща в рамките на застрахователното обезщетение. Застрахователят заплаща само лихвите за забава, дължими от застрахования, които текат от момента на по-ранната от двете дати, а именно: датата на която застрахователят е уведомен за застрахователното събитие от застрахования на основание чл.430, ал.1, т.2 от КЗ или от датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от увреденото лице или от датата на предявяване на застрахователната претенция от увредения, но не и от датата на настъпване на застрахователното събитие.

В чл.493, ал.1, т.5 от КЗ по отношение на задължителната застраховка „Гражданска

отговорност“ на автомобилистите е предвидено, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по чл.429, ал.2, т.2 от КЗ, т.е. при ограниченията на чл.429, ал.3 от КЗ – само в рамките на застрахователната сума и за периода от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респективно предявяване на претенция от увреденото лице. В чл.494, т.10 от КЗ изрично се изключват от застрахователното покритие всички разноски и лихви извън тези по чл.429, ал.2 и ал.5 от КЗ при спазване на условията по чл.429, ал.3 от КЗ, т.е. не се покриват лихвите от датата на деликта до датата на уведомяването на застрахователя.

В хода на процеса не са представени доказателства, от които да се установи, че застрахования деликвент е уведомил застрахователя за настъпилото застрахователно събитие. Въз основа на представените в хода на процеса доказателства, съдът приема, че увреденото лице е уведомило застрахователя на 02.03.2020 г. С оглед на това и на основание чл.429, ал.2, т.2 и ал.3 във вр. с чл.493, ал.1, т.5 от КЗ застрахователят следва да покрие спрямо ищеца отговорността на деликвента за дължимата лихва за забава от датата на уведомяването му 02.03.2020 г. Следователно претенцията за законна лихва, считано от 02.03.2020 г. до окончателното изплащане на дължимото обезщетение е основателна и следва да бъде уважена., а за периода от 05.09.2018 г. до 01.03.2020 г., включително следва да бъдат отхвърлена, като неоснователна.

Относно разноските по делото.

Ищецът е освободен от държавни такси и разноски, но не и от заплащане на направените от ответника разноски, съразмерно с отхвърлената част от иска.

От приложените по делото доказателства се установява, че направените от ответника разноски са в размер на 1 800 лв., от които депозит за възнаграждение на вещите лица в размер на 800 лв. и платен адвокатски хонорар в размер на 1 000 лв. Не са представени доказателства за начисляване и плащане на ДДС върху платения адвокатски хонорар, а именно данъчния документ по чл.86, ал.1, т.1 от ЗДДС. Не са представени и доказателства, че представляващият ответното дружество адвокат е регистриран по ЗДДС. Т.е. не са налице основания на ответника да се присъжда дължимия ДДС в размер на 20% от размера на изплатения адвокатски хонорар. На основание чл.78, ал.3 от ГПК на ответника следва да се присъдят направените разноски съразмерно с отхвърлената част от претенциите в размер на 1 260 лв.

Съдът на основание чл.38, ал.2 от ЗА следва да определи адвокатско възнаграждение на процесуалния представител на ищцата в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл.36, ал.2 от ЗА минимум. Предвид заявените по делото интереси и съгл. чл.7, ал.2, т.4 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, адвокатското възнаграждение в общ размер е 2 730 лв. С оглед на това ответникът следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на ищеца, съразмерно с уважената част от претенциите му, адвокатско възнаграждение в размер на 819 лв.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответникът ЗК „Лев инс“ АД следва да бъде

осъдено да заплати държавна такса в размер на 312 лв. по сметка на Шуменския окръжен съд.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

Осъжда Застрахователна компания „Лев инс“ АД, ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. С..., представлявано от изпълнителните директори М.С.М. -Г., П.В. Д., С.Н.А., В.В.И. и М.А. Д. да заплати на С. А. Е., ЕГН ***** с адрес в гр. Н.п.... сумата от 7 800 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, в резултат на преживените болки и страдания, причинени, вследствие получените от него травматични увреждания, в резултат на ПТП, станало на 05.09.2018 г., причинено от М.С.М., който е нарушил правилата за движение при управление на лук автомобил марка „Пежо“ модел „406 ХДИ“ с ДК № РР 8502 АХ на основание застрахователна полица № ВГ/22/118001638596 за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за горепосочения лек автомобил ведно със законната лихва върху главницата, считано от 02.03.2020 г. до окончателното й заплащане, а за разликата над уважения размер на обезщетението от 7 800 лв. до претендираните 26 000 лв., както и за законната лихва върху уважения размер на главницата за периода от 05.09.2018 г. до 01.03.2020 г., включително отхвърля претенциите на С. А. Е., като неоснователни.

Осъжда С. А. Е., ЕГН ***** с адрес в гр. Н.п.... да заплати на Застрахователна компания „Лев инс“ АД, ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. С..., представлявано от изпълнителните директори М.С.М. -Г., П.В. Д., С.Н.А., В.В.И. и М.А. Д. сумата от 1 260 лв., представляващи направените от ответника разноски по делото, съразмерно с отхвърлената част от иска.

Осъжда Застрахователна компания „Лев инс“ АД, ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. С..., представлявано от изпълнителните директори М.С.М. -Г., П.В. Д., С.Н.А., В.В.И. и М.А. Д. да заплати на адвокат В. Н. с адрес в гр. С... сумата от 819 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказана на ищеца безплатна адвокатска помощ.

Осъжда „Лев инс“ АД, ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. С..., представлявано от изпълнителните директори М.С.М. -Г., П.В. Д., С.Н.А., В.В.И. и М.А. Д. да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Шуменския окръжен съд държавна такса в размер на 312 лева.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд град Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Шумен: _____